

ක්‍රියාවලීන්, තාලනයන් සහ විගණනය

[AA34]

08 වන පරිචේෂ්දය සඳහා වූ අතිරේකය

විගණන වාර්තාකරණය

මෙම අතිරේකය 2019 ජනවාරි විනාශයේ සිට
ඉදිරියට පැවැත්වෙන විනාශ සඳහා වෘත්ත වේ.
ගුන්ථයේ අන්තර්ගත 'විගණන වාර්තාකරණය' යන
08 වන ඒකකය 2019 ජනවාරි විනාශයේ සිට
ඉදිරියට පැවැත්වෙන විනාශ සඳහා අදාළ නොවේ.

ජරු තේ මේ ද ග

08

විගණන වාර්තාකරණය

පරිචේදයේ හැඳින්වීම

විගණකගේ වාර්තාව යනු, මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල සත්‍ය හා සාධාරණ බව පිළිබඳව විගණකගේ මතය ප්‍රකාශ කරනු ලබන ආකාරය වේ. විගණකගේ වාර්තාවේ ඇතුළත් විය දුනු බොහෝ දැ නීති මගින් නියම කර ඇත. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව විකරණය කළ හෝ විකරණය නොකළ මතයක් විගණකගේ වාර්තාවේ ඇතුළත් විය හැක.

අධ්‍යාපන ප්‍රතිඵල

මෙම පරිවිෂේෂය අධ්‍යාපනය කිරීමෙන් අනතුරුව පහත හැකියාවන් සිංහ සූ විය යුතුය.;

විකරණය නොකළ විගණන වාර්තාවක මුද්‍රිතාග පැහැදිලි කිරීම

විගණන වාර්තාවේ කුමන විකරණයක් අවශ්‍ය වේ ද යන්න තීරණය කිරීමට දෙන ලද අවස්ථාවක් ඇගයිමට ලක්කිරීම

“කරුණක් අවධාරණය” කිරීමේ භාවිතය පැහැදිලි කිරීමට හැකි වීම

විස්තරාත්මක ආවරණය	ඇනුම් මට්ටම			ක්‍රියාකාරකම් මට්ටම		
	කරුණාකු කළමනාද	සංක්‍රෑත කළමනාද	තුම කළමනාද	අවබෝධය	හානිය	වැශ්‍යීක්‍රීත්‍යාය
8 වාර්තා කිරීම (10%)						
8.1 ප්‍රමාණාත්මක සාවදා ප්‍රකාශනයන්ගේ බලපෑම ඇගයීම		✓			✓	
8.2 විකරණය නොකළ විගණන වාර්තාව		✓		✓		
8.3 විකරණය කළ විගණන වාර්තාව			✓		✓	
8.4 කරුණාකු අවධාරණය කිරීම සහ අනෙකුත් කරුණු	✓				✓	

1. විගණක වාර්තාකරණය (Audit Reporting)

1.1 විගණකගේ අරමුණු

විගණකගේ අරමුණු වනුයේ,

- (අ) ලබාගත් විගණක සාක්ෂි ඇගයීම තුළින් විළුණු නිගමනය මත පදනම්ව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ වැන්තිය මතයක් පළ කිරීම සහ,
- (ආ) පැහැදිලිව මතය අඩංගු කළ ලිඛිත වාර්තාවක් ලබාදීමයි.

1.2 විගණකගේ වාර්තාව (The Auditor's Report)

විගණක වාර්තාව යනු ආයතනයක මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව විගණක විසින් තම මතය ලිඛිතව ලබාදීමයි. මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සත්‍ය හා සාධාරණ බව පිළිබඳව විගණකගේ මතය දක්වන විගණක වාර්තාව විගණකය අවසානයේ දී සැපයීය යුතුය. ශ්‍රී ලංකා විගණක ප්‍රමිත 700 මගින් විගණකගේ වාර්තාවේ ආකෘතිය හා අන්තර්ගතය පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශයක් සපයයි. වාර්තාකරණ රාමුවට අනුකූලව, සියලු ප්‍රමාණාත්මක අංශයන්ගෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර ඇති බවට, විගණක විසින් මතයක් ගොඩනැගිය යුතු බවට විත් සඳහන් වේ. විගණක වාර්තාවක වෙනස් නොවන අංශයන් ගණනාවක් අඩංගු වන අතර විමැන් විගණකය පිළිගත් විගණක ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව සිදු කර ඇති බවට පරිශ්ලකයන්ට අදහසක් සපයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන මත මතයක් ගොඩනැගීම

අදාළ මූල්‍ය වාර්තාකරණ රාමුවට අනුව සියලු ප්‍රමාණාත්මක කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර ඇද්ද යන්න පිළිබඳව විගණක විසින් මතයක් පළ කළ යුතුය.

මතයක් ගොඩනැගීම සඳහා විගණක විසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ සහතික වීමක් ලබාගෙන ඇති බවට නිගමනය කළ යුතුය.

විගණක මතය ගොඩනැගීමේදී පහත කරුණු සැලකිල්ලට ගත යුතු වේ.

- ▶ ප්‍රමාණාවත් සහ යෝගී විගණක සාක්ෂි ලබාගෙන තිබේද යන්න
- ▶ හඳුනාගත්, නිවැරදි නොකරන ලද සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයක් තහිව හෝ සමුහයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ප්‍රමාණාත්මකව බලපෑමක් ඇති කරනු ලබන්හේ ද යන්න
- ▶ තොරාගත් සහ හාවිත කළ වැදගත් ගිණුම් ප්‍රතිපත්ති ප්‍රමාණාවත් ලෙස තොළිදරව් කර ඇති බව
- ▶ තොරාගත් සහ හාවිත කළ ගිණුම් ප්‍රතිපත්ති අදාළ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ආකෘතිය සමග අනුකූල වන බව

- ▶ කළමනාකරණය සිදු කළ ගිණුම් ඇස්තමේන්තු සාධාරණ ද යන්න
- ▶ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කර ඇති තොරතුරුවල අභාෂ බව, සංස්ක්‍රිතාත්මක බව සහ තේරෙමිත හැකි බව පිළිබඳව
- ▶ අපේක්ෂිත පරිශ්ලකයන්ට, ප්‍රමාණාත්මක ගනුදෙනු හා සිද්ධිවල බලපෑම හඳුනා ගැනීමට තරම් ප්‍රමාණාවත් හෙළිදරවි කිරීමක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් සිදුවන්හේ ද යන්න
- ▶ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල පාරිභාෂික වචන සුදුසු ලෙස යොදාගෙන තිබේද යන්න
- ▶ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කර තිබේද යන්න

1.4 විගණක වාර්තාවක මුළුකාංග

සංශෝධන ශ්‍රී ලංකා විගණක ප්‍රමිත අංක 700 අනුව විගණක වාර්තාවක මුළුකාංගයන් පහත දැක්වේ.

1. මාතෘකාව
2. ලිපි හිමියා
3. විගණකගේ මතය
4. මතය සඳහා පදනම
5. අඛණ්ඩ පැවත්ම
6. ප්‍රධාන විගණක කරුණු
7. අනෙකුත් තොරතුරු
8. මූල්‍ය ප්‍රකාශ සම්බන්ධ වගකීම
9. මූල්‍ය ප්‍රකාශ විගණකය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම
10. වෙනත් වාර්තාකරණ වගකීම්
11. විගණකය හාරුගත් හවුල්කරුගේ, වරුලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනයේ සාමාජික අංකය
12. විගණකගේ අත්සන
13. විගණකවරයාගේ ලිපිනය
14. විගණක වාර්තාවේ දිනය

ඉහතින් දක්වන ලද මුළුකාංග පිළිබඳ සවිස්තර පැහැදිලි කිරීමක් පහත දැක්වේ.

1. මාතෘකාව (Title)

විගණකගේ වාර්තාව ස්වදීන විගණකවරයෙකුගේ වාර්තාවක් බව පැහැදිලිව සඳහන් කළ යුතුය.

2. ලිපි හිමිය (Addressee)

කාර්යභාරයේ ස්වභාවය අනුව අවශ්‍ය පරිදි අභාෂ පාර්ශ්වයක් විගණකගේ වාර්තාව මගින් ආමන්තුණාය කළ යුතුය. විය සාමාන්‍යයෙන් වාර්තාව බඩාලිය යුතු පාර්ශ්වයට ආමන්තුණාය කරයි.

උල :- ආයතනයේ කොටස්කරුවන්ට හා ආයතනයේ පාලනය පිළිබඳව වගකියනු ලබන පාර්ශ්වයන්ට

3. විගණකගේ මතය (Auditor's Opinion)

විගණක වාර්තාවක මුළු කොටසෙහි විගණකගේ මතය ඇතුළත් වන අතර විහි මාත්‍රකාව ලෙස 'මතය' සඳහන් වී තිබිය යුතුය.

විගණකගේ මතය ඇතුළත් වන උදෑසෙයේ පහත කරුණු ද අඩංගු විය යුතුය.

- (අ) මුළු ප්‍රකාශ විගණකය කර ඇති ආයතනය හඳුන්වීම
- (ආ) මුළු ප්‍රකාශ විගණකය කර ඇති බව සඳහන් කිරීම
- (ඇ) මුළු ප්‍රකාශවල සිරුත්වයන් හඳුනා ගැනීම
- (ඇ) වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තින්ට හා අනෙකුත් විස්තරාත්මක සටහන් සඳහා යොමුව
- (ඉ) දිනය හෝ වික් වික් මුළු ප්‍රකාශන ආවරණය කළ කාලපරිච්ඡේදය හඳුනා ගැනීම

4. මතය සඳහා පදනම (Basis for Opinion)

විගණකගේ මතය අඩංගු උදෑසෙන් පසු 'මතය සඳහා පදනම' උදෑය ඇතුළත් විය යුතුය. විහි,

- (අ) ශ්‍රී ලංකා විගණක ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව විගණකය සිදු කළ බව සඳහන් කළ යුතුය.
- (ආ) විගණක වාර්තාවේ, විගණක ප්‍රමිතින්වලට අනුව විගණකගේ වගකීම පිළිබඳ විස්තරය ඇතුළත් උදෑයට යොමුවක් තිබිය යුතුය.
- (ඇ) ස්වාධීනත්වය ඇතුළු ආවාරධ්‍රීම අවශ්‍යතාවයන්ට අනුකූල බව සහ අනෙකුත් ආවාරධ්‍රීම අවශ්‍යතාවයන් වෘත්තිය ගණකාධිකාරීවරුන්ගේ ආවාරධ්‍රීම සංග්‍රහයට අනුකූල බවට ප්‍රකාශයක් ඇතුළත් විය යුතුය.
- (ඇ) විගණක මතයට විළුණීම සඳහා ප්‍රමාණවත් සහ යොශ්‍ය විගණක සාක්ෂි ලබාගත් බවට විගණක විශ්වාස කරන බවට ප්‍රකාශයක් ඇතුළත් විය යුතුය.

5. අධින්ධ පැවතෙන්ම (Going Concern)

ශ්‍රී ලංකා විගණක ප්‍රමිත අංක 570 ට අනුව ආයතනයේ අධින්ධ පැවතෙන්ම පිළිබඳ කළමනාකරණයේ උපකුල්පනය උවිත නොවන විට, විගණක විසින් ඒ පිළිබඳව වාර්තා කළ යුතුය.

6. ප්‍රධාන විගණක කරුණු (Key Audit Matters)

ලැයිස්තුගත සමාගම්වල මුළු ප්‍රකාශන කට්ටලය විගණකය කිරීමේදී 'ස්වාධීන විගණක වාර්තාව මගින් ප්‍රධාන විගණක කරුණු සහන්තිවේදනය' SLAUS 701 යන ප්‍රමිතය යටතේ විගණක විසින් ප්‍රධාන විගණක කරුණු සහන්තිවේදනය කළ යුතුය.

නීති හෝ රෙගුලාසි මගින් දක්වා ඇති හෝ විගණකගේ තීරණය මත, ප්‍රධාන විගණක කරුණු ලෙස හඳුනාගත් කරුණු සහන්තිවේදනය සඳහා මෙම උදෑය යොදාගතී.

7. අනෙකුත් තොරතුරු (Other Information)

අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී විගණක විසින් විගණිත මුළු ප්‍රකාශ කට්ටලයේ දැක්වෙන වෙනත් තොරතුරු සඳහා SLAUS 720 පරිදි උදෑයක් ඇතුළත් කළ යුතුය.

8. මුළු ප්‍රකාශ සම්බන්ධ වගකීම (Responsibilities for the Financial Statements)

විගණක වාර්තාවහි 'මුළු ප්‍රකාශ සම්බන්ධ වගකීම' මගයෙන් උදෑයක් ඇතුළත් විය යුතුය. පිළිගත් මුළු වාර්තාකරණ රාමුවට අනුව මුළු ප්‍රකාශ පිළියෙළ කිරීම සම්බන්ධ කළමනාකරණයේ වගකීම විස්තර වේ. ඇතැම් තැනෙක කළමනාකරණය යන නම වෙනුවට පාලනය පිළිබඳ වගකීම යුතු පාර්ශ්වය ලෙස ද දැක්වේ.

9. මුළු ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම (Auditor's Responsibilities)

විගණකගේ වගකීම වහුයේ මුළු ප්‍රකාශ සම්බන්ධයෙන් මතයක් පළ කිරීමයි. මෙහිදී මුළු ප්‍රකාශන පිළිබඳව සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සිදුවන අතර විහි විගණක මතය ද ඇතුළත් වේ.

වැරදි හා විංචා මත ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශ ඇති විය හැකි බවත්, සියලු ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශ හෙළිදුරව් කිරීමක් සිදු නොවන බවත්, විගණකයේ දී මුළු ප්‍රකාශ පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම පමණක් සිදුවන බවත් ප්‍රකාශ කරයි.

10. වෙනත් වාර්තාකරණ වගකීම (Other Reporting Responsibilities)

විගණක පවිසින් වෙනත් සිනෑම කරුණුන් සම්බන්ධයෙන් වාර්තා කිරීම, යම් නිතියක් මගින් අවශ්‍ය වේ නම්, ඒ සඳහා 'වෙනත් නිතිමය හා නියාමන අවශ්‍යතා මත වාර්තාව' නමින් පේදෙසක් යෙදීය යුතුය.

11. විගණකය හාරගත් හවුලුකරුගේ, වර්ලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනයේ සාමාජික අංකය

ලැයිස්තුගත සමාගම්වලට විගණක වාර්තාව ඉදිරිපත් කිරීමේදී විගණකය හාරගත් වර්ලත් ගණකාධිකාරීන්ගේ සාමාජික අංකය විම විගණක වාර්තාවේ සඳහන් කළ යුතුය.

12. විගණකවරයාගේ අත්සන

විගණකගේ වාර්තාව අත්සන් තබා නිතිය යුතුය. විය ආයතනයේ නමින් හෝ විගණකවරයාගේ පද්ධතික නමින් හෝ විම දෙයාකාරයෙන්ම හෝ විය හැකිය.

13. විගණකවරයාගේ ලිපිනය

විගණකවරයා වැන්තියේ යෙදෙන පුද්ගලය සහ ස්ථානය පිළිබඳව විගණක වාර්තාවේ සඳහන් කළ යුතුය.

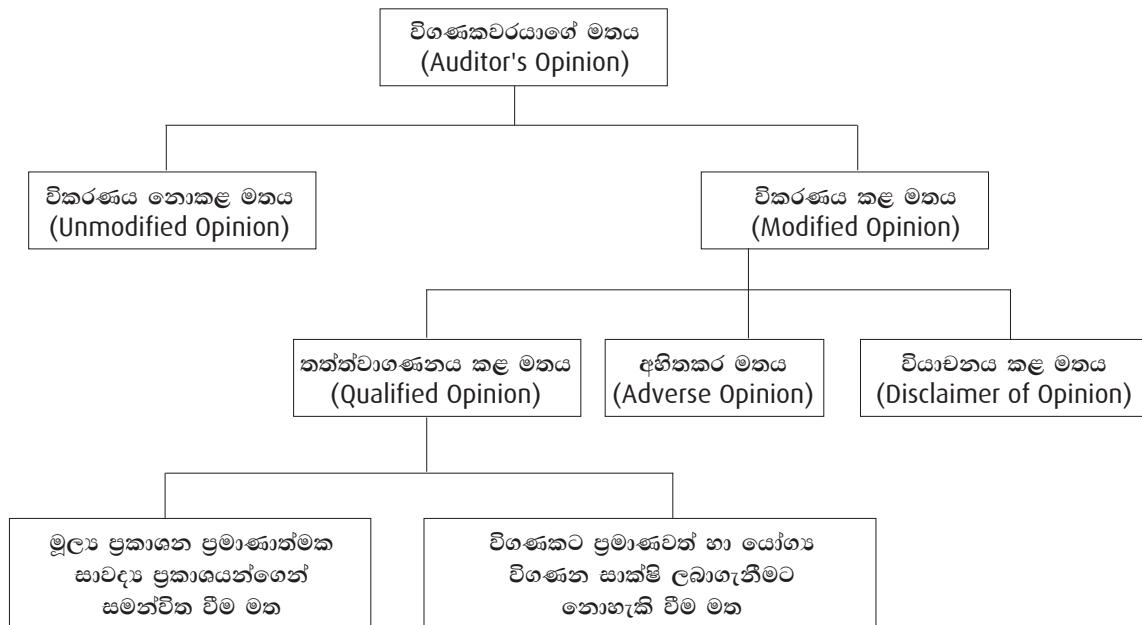
14. විගණක වාර්තාවේ දිනය

විගණක මතයට පදනම් වන ප්‍රමාණවත් සහ යෝග විගණක සාක්ෂි ලබාගත් දිනට කළින් දිනයක් විගණක වාර්තාවේ දිනය නොවිය යුතුය.

2. විගණකවරයාගේ මතය

ප්‍රමාණවත් විගණක සාක්ෂි ලබාගැනීමෙන් පසු විගණක විසින් ආයතනයේ මෙහෙයුම් කටයුතු පිළිබඳව සත්‍ය හා සාධාරණ දැරූකායක් පෙන්වුම් කරනු ලබන බවට, මතය දැක්වෙන විගණක වාර්තාවක් නිකුත් කළ යුතුය.

විගණක මත පහත ආකාරයට බෙදා දැක්විය හැකිය.

2.1 විකරණය නොකළ මතය (Unmodified Opinion)

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත 700 (SLAUS 700) අනුව සියලු ප්‍රමාණාත්මක අංශයන්ගේන් මුළු වාර්තාකරණ රාමුවට අනුකූලව මුළු ප්‍රකාශන පිළියෙළ කර ඇතැයි යන්න විගණකගේ තිගමනය වූ විට අභා මුළු ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විකරණය නොකළ මතයක් ප්‍රකාශ කළ යුතුය.

විකරණය නොකළ විගණන වාර්තාවක ආදර්ශයක්...

ස්වාධීන විගණන වාර්තාව

ABC සමාගමේ කොටස්කරුවන් වෙත

මුළු ප්‍රකාශන පිළිබඳ වාර්තාව

මතය

සීමාසහිත ABC සමාගමේ 20x1 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ විදිනෙන් අවසන් තු ව්‍යුහ සඳහා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ද වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය ද, වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල සාරාංශයක් සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරු යන ඩේවැල්ප් සම්බ්ධිත මේ සමග ඇති මුළු ප්‍රකාශන අප විසින් විගණනයට හාජතය යෙළම්.

සීමාසහිත ABC සමාගමේ මුළු ප්‍රකාශනවලින් 20x1 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු තත්ත්වය ද, විදිනෙන් අවසන් ව්‍යුහ සඳහා විනි මුළු කාරුණිකයාදිනය සහ මුදල් ප්‍රවාහයන් ද, ශ්‍රී ලංකා මුළු වාර්තාකරණ ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව සම් ප්‍රමාණාත්මක අංශයන්ගේන් ම සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කර ඇති බව (සහ හා සාධාරණ තත්ත්වයක් නිර්පෙනය කරන බව) අපගේ මතය වේ.

මතය සඳහා පදනම

අප විසින් අපගේ විගණනය ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව සිදු කරන ලදී. වීම ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව අපගේ වගකීම පිළිබඳව වැඩිදුරටත් 'මුළු ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම'

යන රේදය තුළ විස්තර කර ඇත. ශ්‍රී ලංකා වර්ලන් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනය මගින් නිකුත් කර ඇති ආචාරයින්ම සංග්‍රහය අනුකූලව අප ස්වාධීන විගණකවරු ලෙස කටයුතු කරන අතර ආචාරයින්ම සංග්‍රහයේ දැක්වෙන වෙනත් වෘත්තීය ආචාරයින්වලට අනුකූලව ද කටයුතු කර ඇත. අප බඩාගත් විගණන සාක්ෂි අපගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් සහ යෝග බව අප විශ්වාස කරමු.

ප්‍රධාන විගණන කරණය

ප්‍රධාන විගණන කරණය යනු අපගේ වෘත්තීය විනිශ්චයට අනුව අප විසින් විගණනය කළ ප්‍රව්‍රතන කාලයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලයෙහි වඩාත් වැදගත්කමක් ඇති කරණය වේ.

සමක්ෂකයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් මත අපගේ විගණනය සිදු කිරීමේදී හා අපගේ මතය ගොඩනැගීමේදී මෙම කරණය පිළිබඳව අවධානය යොමු කරන ලද අතර මෙම කරණය සම්බන්ධයෙන් අප විසින් වෙනමම මතයක් ඉදිරිපත් කරනු නොලැබේ. (වික් එක් ප්‍රධාන විගණන කරණය පිළිබඳ විස්තරය)

අඛණ්ඩ පැවැත්ම

සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ උපකළුපනය මත සකස් කර ඇත. කළමනාකාරීන්වය විසින් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ උපකළුපනයේ යෝග්‍යතාවය පිළිබඳ සකස්ක් මත්විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවක් හඳුනාගෙන නොමැති බැවින් ඒ පිළිබඳව මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ නොලැබේ කිරීමක් ද සිදු කර නොමැත. අපගේ විගණනය මගින් ද වැඩති ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවක් හඳුනාගෙන නොමැත. කෙසේ නමුත්, කළමනාකරණයට හෝ විගණකට ආයතනය අඛණ්ඩ පැවැත්මක් සහිතව දිගටම පවත්වාගෙන යාම පිළිබඳ සහතික විය නොහැකිය.

වෙනත් තොරතුරු ('මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති තොරතුරු හැර වෙනත් තොරතුරු' ආදී මාත්‍රකාවක් යෙදිය හැකිය.)

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත 720 හි වාර්තාකරණ අවශ්‍යතා අනුව වාර්තා කිරීම

මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් පිළිබඳ වගකීව යුතු පාර්ශ්වයේ හෝ කළමනාකරණයේ වගකීම

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතන්ට අනුකූලව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සමාගමේ කළමනාකාරීන්වයේ වගකීම වන අතර වික් මූල්‍ය ප්‍රකාශන විංචි හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට හඳුවරු වීම සඳහා අවශ්‍ය යැයි හැගෙන අභ්‍යන්තර පාලනයන් හඳුන්වා දී හාවිනා කිරීමට ද කළමනාකරණය වගකීමෙන් බැඳේ.

ආයතනය ඇවර කිරීමට හෝ මෙහෙයුම් පැවැත්මේම කළමනාකරණය කටයුතු කර නොමැති අවස්ථාවක අඛණ්ඩ පැවැත්ම උපකළුපනයට අනුකූලව ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

සමාගමේ පාලනය පිළිබඳ වගකීව යුතු පාර්ශ්වයේ වගකීම වනුයේ සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ත්‍රියාවලිය අධීක්ෂණය කිරීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

- අපගේ විගණනයේ අරමුණ වනුයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය (වැරදි හා විංචි හේතුකාටගෙන) ප්‍රකාශනයන්ගේ තොර බවට සාධාරණ සහතික වීමක් බඩාදීම සහ ඒ පිළිබඳ මතය සහිත විගණන වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීමය. සාධාරණ සහතික වීම ඉහළ මට්ටමේ සහතික වීමක් වූව ද, ඉන් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ පවතින සියලු ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශ අනාවරණය වන බවට සහතික වීමක් සිදු නොවේ. තනි තනිව හෝ සමක්ෂකයක් ලෙස වැරදි හා විංචි හේතුවෙන්

ඇති වන අවප්‍රකාශ, මූල්‍ය ප්‍රකාශ මත පදනම්ව ආර්ථික තීරණ ගන්නා පාර්ශ්වයන්ගේ තීරණ කෙරෙන් බලපෑමක් ඇති කළ හැකිය.

- ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතින්වලට අනුකූලව අප විසින් අපගේ වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සංශෝධනයේදීය විගණනය පුරාවට පවත්වාගෙන හියෙමු. තවද,
- වැරදි හා විංචා හේතුවෙන්, මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණයන්මත සාවද්‍ය ප්‍රකාශ හඳුනා ගැනීම හා තක්සේරු කිරීම හා විම අවදානම්වලට ප්‍රතිචාර දැක්වීම සඳහා විගණන පරිපාර සැලසුම් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම තුළින්, ප්‍රමාණවත් හා යෝගා විගණන සාක්ෂි බ්‍රාගැනීම මගින් විගණන වාර්තාවක් නිකුත් කිරීම සඳහා මතයට පදනමක් බ්‍රාගැනීම අපගේ අරමුණ වේ. විංචාවක් මත ඇති වූ ප්‍රමාණයන්මත අවප්‍රකාශ, හෙළිදරව් නොවීමට ඇති අවදානම, වැරදුදුක් මත ඇති වූ අවප්‍රකාශ හෙළිදරව් නොවීමට ඇති අවදානමට වඩා වැඩි වේ. විංචාවලට දුස්සන්වානය, කුඩා ලේඛනය, තිහාමතා අන්තරීම, වරදාවා දැක්වීම සහ අන්තර් පාලනයන් අනිබවා කරයුතු කිරීම ආදිය ඇතුළත් වේ.
- විගණනයට අභ්‍යාව විගණන ක්‍රියාපරිපාර සැලසුම් කිරීම සඳහා අවස්ථානුකූලව ආයතනයේ අන්තර් පාලන පිළිබඳ අවබෝධයක් බ්‍රාගැනීම සිදු කරන නමුත් රුන් ආයතනයේ අන්තර් පාලනයේ කාර්යක්ෂමතාව පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට විගණක බ්‍රාපොරොත්තු නොවේ.
- ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල යෝගනාව, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණයන්වය සහ කළමනාකරණය මගින් සිදු කරන ලද අනාවරණය කිරීම්වල යෝගනාවය ඇගයීම.
- කළමනාකරණය විසින් හාවිතා කරන ලද ආයතනයේ අධ්‍යන්ෂ පැවතීම පිළිබඳ උපකළුපනයේ යෝගනාවය පිළිබඳ තිශ්චය කරන අතර බ්‍රාගැන් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව, අනාගතයේ සිදුවිය හැකි සිදුවීම හෝ කොන්දේසි සම්බන්ධව සැලකිය යුතු අවිතිශ්චිතතාවක් තිබේද යන්න සහ විවැනි අවිතිශ්චිතතාවක් තිබෙන බවට නිගමනය කළහොත්, ඒ පිළිබඳව ප්‍රමාණවත් හෙළිදරව් කිරීමක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ සිදු කර නොමැති විට අපගේ මතය වෙනස් කිරීම කෙරෙන් අපගේ අවධානය යොමු කෙරේ. අපගේ තිකාමනයන් අපගේ විගණන වාර්තාවේ දිනය දක්වා බ්‍රාගැන් විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කොස් නමුත්, අනාගතයේ ඇතිවිය හැකි සිදුවීම් සහ කොන්දේසි මත සමාගමේ අධ්‍යන්ෂ පැවතීම කෙරෙන් අනිතකර ලෙස බලපෑම් හැකියාව ඇත.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ගැඹු වූ ගනුදෙනු සහ සිද්ධීන් සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ හෙළිදරව් කිරීම්වල අන්තර්ගතය, ව්‍යුහය සහ සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම ඇගයීම. අපගේ විගණනය අතරතුර දී අප විසින් හඳුනාගන්නා ආයතනයේ අන්තර් පාලනයේ සැලකිය යුතු දුර්වලතා ද ඇතුළුව, විගණනයේ විෂය පථය, කාලය සහ සැලකිය යුතු විගණන තීරික්ෂණ ඇතුළු අන්තර් පාලනයේ සැලකිය යුතු අඩුපාඩු ආයතනයේ පාලනය පිළිබඳ සැලකිය යුතු පාර්ශ්වයන්ට සහ්තිවේදනය කරනු ලැබේ.

ස්වාධීනත්වය ඇතුළු ආවාරධිම අවශ්‍යතාවලට අනුකූලව අප කරයුතු කරන බවට ප්‍රකාශයක් ආයතනය පිළිබඳ වගකිව යුතු පාර්ශ්වයට අප විසින් බ්‍රාදෙන අතර අපගේ ස්වාධීනත්වය පිළිබඳ අදහසක් ඇති කරගැනීම සඳහා අපගේ සියලු සඩහන හා අනෙකුත් කාරණා පිළිබඳව සහ්තිවේදනය කිරීම. කොස් ව්‍යව ද, අවශ්‍ය අවස්ථාවල දී ආරක්ෂක ක්‍රියාලාර්ථ ද අවශ්‍යතාවයට අනුකූලව අනුගමනය කරමු.

අප විසින් ප්‍රවිරෝධ ව්‍යුහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනයේ දී හඳුනාගත් ඉතා වැදගත් විගණන කරනු පාලනය පිළිබඳ වගකිව යුතු පාර්ශ්වයන්ට සහ්තිවේදනය කරනු ලබන අතර විම කරනු ප්‍රධාන විගණන කරනු ලෙස හැඳුන්වේ. නීති හා රෙගුලාසි මගින් පොදු මහජනයාට හෙළිදරව් කිරීම සීමා කර ඇති විට හැර අප මෙම කරනු ඇතිවිය විගණන වාර්තාව තුළින් හෙළිදරව් කරනු ඇත. නමුත්, ඉතාම කළුතුරකින් ඇති වන තත්ත්වයන් මත, පොදු මහජනතාවට හෙළිදරව් වීම නිසා ආයතනයට අනිතකර ලැබිය හැකි, විශේෂ හෙළිදරව් නොකිරීම වඩා සාධාරණ වන අවස්ථාවක විම කරනු ඇතගේ විගණන වාර්තාවේ නොදක්වනු ඇත.

අනෙකුත් නෙතික හා නියමන අවශ්‍යතාවයන් පිළිබඳ වාර්තාව

(Report on Other Legal and Regulatory Requirements)

2007 අක 07 දුරණ සමාගම් පනතේ 163(2) වගන්තීයේ දක්වෙන අවශ්‍යතාවයන් පරදි විගණකය සඳහා අවශ්‍ය වන සියලු තොරතුරු සහ පැහැදිලි කිරීම් අප විසින් ලබාගත් අතර අපගේ පරීක්ෂාවන්ට මෙම අනුව, සමාගම ගිණුම් වාර්තා නිසි ලෙස පවත්වාගෙන ගොස් ඇත.

විගණකය භාරගත් හවුල්කරුගේ අත්සන සහ ඔහුගේ ශ්‍රී ලංකා වර්ලන් ගණකාධිකාරීන්ගේ ආයතනයේ සාමාජික අංකය

අත්සන : .....

අංකය :

විගණන සමාගමේ නම, විගණකගේ නම හෝ විම දෙපාර්ශ්වයේ ම නම්

.....
.....

විගණන ආයතනයේ ලිපිනය .....

.....
.....

දිනය : .....

2.2 විකරණය කළ විගණන මතය (Modified Opinion)

පහත අවස්ථාවල විගණක තම විගණන වාර්තාවේ මතය විකරණය කළ යුතුය.

- (අ) ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමස්තයක් ලෙස ප්‍රමාණාත්මක සාවදුන ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර නොවේ යන්න විගණකගේ නිගමනය වූ විට,
- (ආ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවදුන ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොවේද යන්න නිගමනය කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණවත් යෝග්‍ය විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට විගණකට නොහැකි වූ විට

විකරණය කළ මත වර්ග

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත 705 ව අනුව, විගණක විසින් ප්‍රකාශ කළ හැකි විකරණය කළ මත වර්ග 03 ක් දක්වා තිබේ. එවා නම්,

- තත්ත්වාගත්තාවය කළ මතය (A Qualified Opinion)
- ව්‍යාචනය කළ මතය (Disclaimer of Opinion)
- අහිතකර මතය (An Adverse Opinion)

නිකුත් කිරීමට අපේක්ෂිත විකරණ වර්ගය (මතය) පහත සඳහන් කරුණු මත තීරණය වේ.

- (අ) විකරණයට බලපෑ කාරණයේ ස්වභාවය මත (මෙහිදී, මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මකව වරදවා දක්වා ඇත්තේ ද යන්න හෝ විගණකට ප්‍රමාණවත් යෝග්‍ය විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට නොහැකි අවස්ථාවක දී මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ ප්‍රමාණාත්මක සාවදුන ප්‍රකාශයන් පැවතිය හැකි වේ.)

- (ආ) අදාළ කාරණයේ බලපෑම හෝ විය හැකි බලපෑම, මුළු ප්‍රකාශන තුළ පැතිර පවත්නා තරම පිළිබඳ විගණකට ඇති විනිශ්චය මත

විගණන මතය විකරණය කිරීමට සිදුවිය හැනි අවස්ථා

- ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයේ ස්වභාවය

පහත කරනු ලැබු සම්බන්ධයෙන් මුළු ප්‍රකාශනවල ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය නිර්ණයන් ඇති වී ඇති අවස්ථාවක,

- (අ) ගෝරාගත් ගිණුම් ප්‍රතිපත්තිවල යෝග්‍යතාවය
(ආ) ගෝරාගත් ගිණුම් ප්‍රතිපත්තිවල භාවිතය හෝ
(ඇ) මුළු ප්‍රකාශනවල හෙළිදාරව් කිරීම්වල යෝග්‍යතා සහ ප්‍රමාණවත් බව

- ප්‍රමාණවත් හා යෝග්‍ය විගණන සාක්ෂි බ්‍රඛැජීමට නොහැකි වීම

විගණකට ප්‍රමාණවත් හා යෝග්‍ය විගණන සාක්ෂි බ්‍රඛැජීමට නොහැකි වීම (මෙය විගණනයේ විෂය පරිය සීමා කිරීම ලෙස ද හැඳුන්වේ.) එවතින් තත්ත්වයක් ඇති විය හැක්කේ,

- (අ) ආයතනයේ පාලනයෙන් පරිඛාතිර වූ තත්ත්වයන් නිසා
(ආ) විගණකගේ කාර්යභාරයේ ස්වභාවය හා කාලය පිළිබඳ තත්ත්වයන් නිසා
(ඇ) කළමනාකරණය විසින් පහවන සීමාවත් නිසා

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත 705 මගින් පැතිර පවත්නා / පසුව බව පහත පරිදි තීර්චුවනය කර ඇත. සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් හෝ හෙළිකර නොගත් සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන් මුළු ප්‍රකාශන තුළ ඇති කරන බලපෑම හෝ ඇති කළ හැකි බලපෑමෙහි තරම වේ. ප්‍රමාණවත් යෝග්‍ය විගණන සාක්ෂි බ්‍රඛැජීමට නොහැකි වූ විට වීම බලපෑම පිළිබඳ අනාවරණය නොවේ. මුළු ප්‍රකාශන මත පසුව බව / පැතිර පවත්නා බව පුදුදෙක්ම විගණකගේ විනිශ්චය මත තීරණය වේ.

විගණක විසින් මුළු ප්‍රකාශන තුළ ඇති අවප්‍රකාශයන්ගේ ප්‍රමාණාත්මක හෝ පසුව බව පිළිබඳව හා බලපෑම පිළිබඳව තීර්චු අවබෝධයකින් කටයුතු කළ යුතු අතර වීම බලපෑමේ ස්වභාවය අනුව විගණන වාර්තාව බ්‍රඛැජීය යුතුය.

විභැවීන් තීර්චු නොකරන ලද / හෙළිදාරව් නොවූ සාවද්‍ය ප්‍රකාශ විගණක විසින් නිතරම ඇගයීමට ලක් කර ඉන්,

- ▶ ප්‍රමාණාත්මක හා පසුව බලපෑමක් ඇති කරයි නම්, අභිතකර මතය හෝ මතය ව්‍යාමනය කිරීම සිදු කරයි.
- ▶ පසුව නොවන නමුත් ප්‍රමාණාත්මක බලපෑමක් ඇති කරයි නම්, විගණක තත්ත්වාගණනය කළ මතයක් පළ කරනු ලැබේ.

විකරණය කළ මත සඳහා පදනම් (Basis for Opinion)

විගණකවරයා විසින් මුළු ප්‍රකාශන මත ඕනෑම් මතය විකරණය කරන්නේ නම්, විසේ කිරීමට හේතු වූ කාරණය පිළිබඳ විස්තරයක් ඕනෑම් මතය සඳහන් උග්‍රයට පසු උග්‍රයක් මගින් විස්තර කළ යුතුය. මතය සඳහන් උග්‍රයන් පසු සුදුසු පරිදි,

- ▶ තත්ත්වාගණනය කළ මතය සඳහා පදනම
- ▶ අභිතකර මතය සඳහා පදනම
- ▶ මතය ව්‍යාමනය කිරීම සඳහා පදනම ලෙස යෙදේ.

මුළු ප්‍රකාශනයන් තුළ ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අන්තර්ගත වන්නේ නම් සහ වීම බලපෑම තිශ්විත මුළුමය සංඛ්‍යාවන්ට සම්බන්ධ වේ නම්, වීම කාරණය පිළිබඳ විස්තරයක් සමග විසින්

මුළු ප්‍රකාශයන්ට ඇති වන බලපෑමේ තරම සංඛ්‍යාත්මකව ද, ඉදිරිපත් කිරීම කළ යුතුය. මුළු ප්‍රකාශනයන් විකරණය කිරීමට හේතුව යම් විෂය කරුණුක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් හා යෝගී විගණක සාක්ෂි ලබාගැනීමට නොහැකි වීමක් නම්, විශේෂ ප්‍රමාණවත් යෝගී විගණක සාක්ෂි ලබා ගැනීමට නොහැකි වූ හේතු පිළිබඳ විගණක විස්තරයක් කළ යුතුය.

හෙලිදරව් කළ යුතු කරුණුක් සම්බන්ධයෙන් මුළු ප්‍රකාශනයන් තුළ තොරතුරු හෙලිදරව් කිරීමක් සිදු නොකිරීම හේතුවෙන් මුළු ප්‍රකාශනයන් තුළ ප්‍රමාණාත්මක සාවදා ප්‍රකාශනයන් අන්තර්ගත වේ යැයි විගණක නිගමනය කරයි නම් විගණක වීම හෙලිදරව් නොකළ කාරණයේ ස්වභාවය සම්බන්ධයෙන් විගණක වාර්තාවේ විස්තර කළ යුතුය.

2.2.1 තත්ත්වාගත්තනය කළ මතය (Qualified Opinion)

විගණකවරය පහත සඳහන් අවස්ථා දෙකේ දී ඔහුගේ වාර්තාවේ තත්ත්වාගත්තනය කළ මතයක් ප්‍රකාශ කළ යුතුය.

- (අ) මුළු ප්‍රකාශයන් තුළ ඇතුළත් සාවදා ප්‍රකාශයන් ප්‍රමාණාත්මක නමුත්, විය මුළු ප්‍රකාශයන් තුළ පැතිර නොපවතී නම් හෝ
- (ආ) විගණකට යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමාණවත් සහ යෝගී විගණක සාක්ෂි ලබාගැනීමට නොහැකි අවස්ථාවක, විමතිසා මුළු ප්‍රකාශනයන් තුළ හඳුනා නොගත් ප්‍රමාණාත්මක සාවදා ප්‍රකාශයන් අන්තර්ගත වීම සහ විමතින් වන බලපෑමේ තරම ප්‍රමාණවත් වන නමුද සහ විය මුළු ප්‍රකාශනයන් තුළ පැතිර නොපවත්නා බවට විගණක නිගමනය කළ විට,

තත්ත්වාගත්තනය කළ මතය සඳහා නිදසුන...

තත්ත්වාගත්තනය කළ මතය

සීමාසහිත ABC සමාගමේ 20x1 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු තත්ත්ව ප්‍රකාශය සහ එදිනෙන් අවසන් වූ විර්ත්‍ය සඳහා විස්තීර්ණ ආභායම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ද වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරු යන ඒවායින් සමන්වීත මේ සමග ඇති මුළු ප්‍රකාශන අප විසින් විගණකයට භාජනය කළේමු.

තත්ත්වාගත්තනය කළ මතය සඳහා පදනම් වූ උපේයේ සඳහන් කරුණුවල බලපෑම හැර සීමාසහිත ABC සමාගමේ මුළු ප්‍රකාශනවලින් 20x1 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු තත්ත්වය ද, එදිනෙන් අවසන් විර්ත්‍ය සඳහා විනි මුළු කාර්යසාධනය සහ මුදල් ප්‍රවාහනය ද, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව සහන හා සාධාරණ ලෙස (සැම ප්‍රමාණාත්මක කරුණු අතින්ම සාධාරණ ලෙස) ඉදිරිපත් කර ඇති බව අපගේ මතය වේ.

තත්ත්වාගත්තනය කළ මතය සඳහා පදනම

වකාපාරයේ මුළු තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දැක්වෙන නොගය අයය කර ඇත්තේ පිරිවැයටය. නමුත් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව, වකාපාරයේ අවසාන නොගය, පිරිවැය හෝ ගැඳ්ද උපලබාධිත අයය යන අයන්ගෙන් අඩු අයයට අයය කළ යුතුය. වැඩෙන් මෙය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතින්ගෙන් බැහැර වීමත්.

ලේ අනුව වකාපාරයේ ගිණුම් වාර්තාවන්ය අනුව නොගයේ අයය රු. XXX ප්‍රමාණයකින් විනි ගැඳ්ද උපලබාධිත අයය දක්වා අඩු කළ යුතුය. ඒ අනුව, වකාපාරයේ විකුණුම් පිරිවැය රු. XXX ප්‍රමාණයකින් වැඩිවිය යුතු අතර ආභායම් බ්ලු, ගැඳ්ද ආභායම සහ කොටස්කරුවන්ගේ ස්කන්ධය පිළිවෙළින් රු. XXX ප්‍රමාණයන් වැඩිවිය යුතුය.

2.2.2 അനിതകര മത്യ (Adverse Opinion)

විගණක විසින්, ප්‍රමාණවත් සහ උග්‍ර විගණක සාක්ෂි ලබාගෙන ඇති අතර, සාවදුන ප්‍රකාශයන්, තහිට හෝ සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්ට ප්‍රමාණවත්මක බලපෑමක් ඇති කරයි සහ ඒවා මූල්‍ය ප්‍රකාශයන් තුළ (පෘෂ්ඨ) පැතිර පවත්නා බවට විගණකගේ නිගමනය වූ විට, අනිතකර මතයක් ප්‍රකාශ කළ යුතුය.

අහිතකර මතය සඳහා නිදසුන...

අනිතකර මතය

සීමාසහිත ABC සීමාවමේ සහ විනි පරිපාලිතයන්ගේ (සංමුහයේ) 20×1 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ විදිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ද වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය ද, වැදගත් ගිණුම්කරණ පතිපත්තිවල සාරාංශයක් සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරු යන ඒවායින් සමඟ්වීත මූල්‍ය ප්‍රකාශන අප විසින් විගණනයට භාව්‍ය කළේමු.

අනිතකර මතය සඳහා පදනම් වූ හේතුන් ඇතුළත් උදෑසේ සඳහන් කරනුවට වැදගත්කම නිසු සමූහයේ ඒකාබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන කට්ටලයේ 20×1 දෙසාලීඛර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය ද, විදිනේන් අවසන් වර්ෂය සඳහා විනි මූල්‍ය කාර්යසාධනය සහ මුදල් ප්‍රවාහනයන් ද, ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් නිරෝපනය නොකරන බව (සැම ප්‍රමාණාත්මක කරනු ඇතින්ම සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කර නැති බව) ප්‍රසේ මතය වේ.

අභිජනකර මතය සඳහා පදනම

සටහන් X හි දක්වා ඇති පරිදි, අත්පත් කරගත් දිනට පරිභාලිතයේ වත්කම් හා වගකීම්වල සාධාරණ අය තිශ්වය කරගත නොහැකි වූ බැවින් 20×1 දින අත්පත් කරගත් XYZ සමාගමේ අයන් සමුහයේ ගිණුම් සමඟ ජීකාබද්ධ කර නොමැත. (අත්පත් කරගත් දින සිට) විබැවින් මෙම ආයෝජනය දැනට පිරිවැයට පවත්වාගෙන යන බවයි.

ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතින්ට අනුකූලව, පරිපාලිත සමාගම සමුහයට ඒකාබද්ධ කරගත යුතු අතර ආයෝජනයේ අනුපාතයට අදාළ අයන් ගිණුම් ගත කළ යුතුය. XYZ ආයතනය අත්පත් කරගැනීම ඒකාබද්ධ ගිණුම්වල දැක්වූ විට සමුහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන කිරීමෙන් විට ප්‍රමාණාත්මකව බලපෑමක් සිදු කරයි. ඒකාබද්ධ ගිණුම් පිළිගෙද කිරීමට අසමත් වීමේ බලපෑම නිශ්චිත කර නැත.

2.2.3 මතය ව්‍යාවහාර කිරීම (Disclaimer of Opinion)

මුළු ප්‍රකාශනයන් තුළ යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන්, විගණකට ප්‍රමාණවත් සහ යෝගී විගණක සාක්ෂි බඩාගැනීමට නොහැකි වූ විට සහ ඒ හේතුවෙන් මුළු ප්‍රකාශනයන් තුළ හඳුනා නොගත් ප්‍රමාණවත්මක වරුද්ධා දැක්වීම් මින් ඇති වන බලපෑමේ තරම ප්‍රමාණවත් මෙන්ම පැතිර පවතින බවට විගණකගේ තිශේෂනය වූ විට විගණක විසින් ඔහුගේ මතය ව්‍යාච්‍යනය කළ යුතුය.

ව්‍යාචනය කළ මතය සඳහා නිදසීන...

මහය ව්‍යාචනය කිරීම

සීමාසතියේ ABC සමාගමේ සහ විනි පරිපාලිතයන්ගේ (සමුහයේ) 20x1 දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ විදිනෙන් අවසන් වූ වර්ෂය සඳහා විස්තීර්ණ ආචාරම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ද වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුද්‍රා ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය ද, වර්ගන් ගිණුම්කරණ පත්‍රපත්තිවර සාරාගැයක්

සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරු යන ඒවායින් සමන්විත මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඇප විසින් විගණකයට භාව්‍ය කළේමු.

ව්‍යාචනය කළ මතය

ව්‍යාචනය කළ මතයට පදනම් වූ කරනු ඇතුළත් ජේදයේ සඳහන් කරනුවල ඇති වැදගත්කම නිසා, මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අවශ්‍ය පදනමක් සඡපයීමට ප්‍රමාණවත් සහ යෝගය විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට අපට නොහැකි විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් සම්බන්ධයෙන් අඩු මතයක් ප්‍රකාශ නොකරන්නේමු.

ව්‍යාචනය කළ මතය සඳහා පදනම

සමූහය විසින් XYZ සමාගමේ සිදු කර ඇති බද්ධ ආයෝජනය, සමූහයේ මූල්‍ය තත්ත්ව විස්තරයේ XXX ලෙස දක්වා ඇත. ආයෝජනය සමූහයේ ඉද්ධ වත්කම්වලින් 90% කට වඩා නියෝජනය වේ. කළමනාකරණය සහ XYZ විගණකවරුන් විසින් ඇප හට XYZ ආයතනයට හෝ විෂි විගණින ලියවිත්වලට ප්‍රවේශ වීම සඳහා අවකාශ ලබා නොදෙන ලදී. විනි ප්‍රතිචලනයක් ලෙස XYZ සමාගමෙන්, සමූහයට ගැලුපිය යුතු විසිදු ගැලුපිමක් හෝ XYZ සමාගමේ මූල්‍ය තොරතුරු ලබාගැනීමක් සිදු කළ නොහැකි විය.

සමාගම විසින් XYZ සමාගමේ බද්ධ පාලනය ලබාගෙන ඇති බැවින් XYZ සමාගමේ වත්කම්, වගකීම්, අදායම් හා වියදම්වල සමානුපාතික කොටස සමූහයට ගැලුපිය යුතුය.

විකරණය කළ මත - සාරාංශය

පහත දැක්වෙන වගුව මගින් විකරණය සඳහා තුළු දින් කාරණය සහ ස්වභාවය මත විගණකගේ වෘත්තීය විනිශ්චය සහ ප්‍රමාණාත්මකතාවය හා පැවුලුතාවය හා විමිගින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ඇති කරන බලපෑම සහ වීම බලපෑම නිසා විගණක ප්‍රකාශ කරන මත සාරාංශගතව පිළිබඳ වේ.

කාරණයේ ස්වභාවය	විගණකගේ විනිශ්චයට අනුව මූල්‍ය ප්‍රකාශන කෙරෙන ප්‍රමාණාත්මක හා (පැවුල) පැතිර පවත්නා බලපෑම	
	ප්‍රමාණාත්මක නමුත් (පැවුල නොවන) පැතිර නොපවත්.	ප්‍රමාණාත්මක සහ පැවුල (පැතිර පවත්නා)
මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක ලෙස වරුද්ධවා දක්වා ඇත.	තත්ත්වාගණනය කළ මතය	අතිතකර මතය
ප්‍රමාණාත්මක සහ යෝගය විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට නොහැකි වීම	තත්ත්වාගණනය කළ මතය	මතය ව්‍යාචනය කිරීම

3. කරුණක් අවධාරණය කිරීමේ ජේදය සහ වෙනත් කරුණු ජේදය (SLAUS 706) (Emphasis of matter paragraph and other matter paragraph)

විගණකවරයා විසින් තම මතයට අමතරව විගණන වාර්තාවේ දක්වන අතිරේක කරුණු පිළිබඳව මෙම ප්‍රමිතයෙන් විස්තර කෙරේ. ඒ යටතේ,

- (අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලකයෙන්ගේ අවබෝධය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය වන, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල නිසි පරිදි ඉදිරිපත් කර ඇති හෝ අනාවරණය කර ඇති කරුණු සඳහා පරිශීලකයෙන්ගේ අවධානය යොමු කිරීම

හෝ

- (ආ) විගණකගේ වගකීම්, විගණන වාර්තාව ආදි විගණකය පිළිබඳ අවබෝධයක් බ්‍රායෙනිමට අවශ්‍ය පාර්ශ්වයන්ගේ අවබෝධය සඳහා වැදගත් යැයි විගණක තීරණය කරන මූල්‍ය ප්‍රකාශන මගින් ඉදිරිපත් කරන ලද හෝ අනාවරණය කරන ලද කරුණු හැර වෙනත් සිනෑම කරුණක් හෝ කරුණු සම්බන්ධයෙන් පරිශීලකයෙන්ගේ අවධානය යොමු කිරීම

මෙහිදි සිදු වේ.

3.1 විගණන වාර්තාවේ දැක්වෙන කරුණක් අවධාරණය කිරීමේ ජේදය

විගණක විසින් කරුණක් අවධාරණය කිරීමේ ජේදයක් තම වාර්තාවේ ඇතුළත් කරන බඛන විට, පහත කරුණු කෙරෙන අවධානය යොමු කළ යුතුය.

- (අ) 'කරුණක් අවධාරණය කිරීම' ලෙස මාතෘකාව යොදා වෙනමම ජේදයක් ලෙස පෙන්විය යුතුය.
- (ආ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ අභාෂ කරුණු දක්වා ඇති ස්ථානය පිළිබඳව පැහැදිලි යොමුවක් දිය යුතුය.
- (ඇ) අභාෂ කරුණු අවධාරණය කිරීම නිසා විගණක මතය විකරණය නොවන බව පැහැදිලිව සඳහන් කළ යුතුය.

3.1.1 කරුණක් අවධාරණය කිරීමේ ජේදයක් විගණන වාර්තාවට ඇතුළත් කිරීම අවශ්‍ය වන අවස්ථා සඳහා උදාහරණ

- (අ) ආයතනයට විරෝධව ඇති නඩු කටයුත්තක හෝ නියාමන කාර්යයක අනාගත ප්‍රතිච්චය සම්බන්ධයෙන් අවිනිශ්චිතතාවක් පවතින අවස්ථාවකදී
- (ආ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දිනය හා විගණන වාර්තාවේ දිනය අතර ඇති වන සැලකිය යුතු පසුකාලීන සිදුවීමක්
- (ඇ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති කළ හැකි නව ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතයක්, විම ප්‍රමිතය භාවිත කළ යුතු යැයි නියම කළ දිනට කළේ නාවිත කිරීම
- (ඉ) සිදු වී ඇති හෝ සිදුවෙමින් පවතින ප්‍රබල ව්‍යසනයක් ආයතනයේ මූල්‍ය තත්ත්වයට, විශාල බලපෑමක් ඇති කරන අවස්ථාවකදී

කරුණක් අවධාරණය කිරීමේ ජේදයට උදාහරණ

සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් X යටතේ දක්වා ඇති නිෂ්පාදන කර්මාන්තකාලාවේ ඇති එම ඇති හිත භානිය පිළිබඳව අප ඕනෑම අවධානය යොමු කරමු. උක්ත කාරණය මත අපගේ විගණන මතය වෙනස් නොවේ.

3.2 විගණක වාර්තාවේ දැක්වෙන 'වෙනත් කරණු' ජේදය

වෙනත් කරණු ජේදය යනු මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ හෙළිදරව් කර ඇති හෝ ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති කරණු හැර වෙනත් කරණුක් සඳහා මූල්‍ය වාර්තා පරීක්ලකයෙකුගේ අවධානය යොමු කිරීම වැදගත් වන්නේ නම් විගණක හට තම වාර්තාවට එකතු කළ හැකි අතිරේක ජේදයකි.

වෙනත් කරණු ජේදයක් අවශ්‍ය විය හැකි අවස්ථා

- විගණකය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබාගැනීම සඳහා පරීක්ලකයන්ට තොරතුරු අවශ්‍ය විට
- විගණක වාර්තාව හෝ විගණකගේ වගකීම් පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගැනීම සඳහා පරීක්ලකයන්ට තොරතුරු අවශ්‍ය විට
- මූල්‍ය ප්‍රකාශ කාරීටල එකකට වඩා පවතින විට
- විගණක වාර්තාව භාවිතා කළ යුතු පිරිස සීමා කිරීමට අවශ්‍ය වන විට